

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Кафедра дошкільної освіти

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор
науково-методичної
та навчальної роботи
О.Б. Жильцов
_____ 2016 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

напряму підготовки 6.010101 «Дошкільна освіта»
Педагогічний інститут

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА Ідентифікаційний код 02130554 Всучасний відріду м.с. Георгіягу якості освіти
Програма № <u>2581</u>
(підпис) _____
«   » 20 <u>16</u> р.

Київ-2016

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА**Кафедра дошкільної освіти****«ЗАТВЕРДЖУЮ»**

Проректор

з науково-методичної

та навчальної роботи

_____ О.Б. Жильцов

«___» _____ 2016 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

напряму підготовки 6.010101 «Дошкільна освіта»

Педагогічний інститут

Київ-2016

УДК 373.2.01:159.9
ББК 74.589

Теорія і методика ігрової діяльності : роб. прог. навч. дисцип. [для студентів напрям підготовки 6.010101 «Дошкільна освіта»] / уклад. О. О. Стаєнна – Київський університет імені Бориса Грінченка, 2016.– 30 с.

Розробник:

Стаєнна Олена Олександрівна кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри дошкільної освіти Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри дошкільної освіти

Протокол від «30» серпня 2016 року №1

Завідувач кафедри дошкільної освіти
_____ Г.В. Беленька

Заступник директора з науково-методичної та навчальної роботи
_____ М. А. Машовець

© КУ імені Бориса Грінченка, 2016 рік
© Педагогічний інститут, 2016 рік

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	4
Структура програми навчальної дисципліни	6
I. Опис предмета навчальної дисципліни	6
II. Тематичний план навчальної дисципліни	7
III. Програма	8
<i>Змістовий модуль I. Методологічні засади ігрової діяльності дітей .....</i>	<i>8</i>
<i>Змістовий модуль II. Організація ігрової діяльності дітей дошкільного віку</i>	<i>10</i>
<i>Змістовий модуль III. Педагогічний супровід ігрової діяльності дітей ..</i>	<i>..</i>
дошкільного віку	13
IV. Навчально-методична карта дисципліни «Теорія і методика ігрової діяльності»	14
V. Плани семінарських занять	16
VI. Завдання для самостійної роботи	21
Карта самостійної роботи бакалавра	23
VII. Система поточного та підсумкового контролю	24
VIII. Методи навчання	28
IX. Методичне забезпечення курсу	27
X. Рекомендована література	29
Основна	29
Додаткова	29

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Робоча навчальна програма з дисципліни «Теорія і методика ігрової діяльності» є нормативним документом КУ імені Бориса Грінченка, який розроблено кафедрою дошкільної освіти на основі освітньо-професійної програми підготовки спеціалістів відповідно до навчального плану для спеціальності «Дошкільна освіта» денної форми навчання.

Програму розроблено з урахуванням рекомендацій МОН України (лист № 1/9-736 від 06.12.2007 р.) «Про Перелік напрямів (спеціальностей) та їх поєднання з додатковими спеціальностями і спеціалізаціями для підготовки педагогічних працівників за освітньо-кваліфікаційними рівнями бакалавра, спеціаліста, магістра», Національної рамки кваліфікації та Базового компоненту дошкільної освіти – стандарту дошкільної освіти в Україні.

Робочу навчальну програму укладено згідно з вимогами кредитно-модульної системи організації навчання. Програма визначає обсяги знань, які повинен опанувати бакалавр відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритму вивчення навчального матеріалу дисципліни «Теорія і методика ігрової діяльності», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів.

Курс «Теорія і методика ігрової діяльності» ґрунтується на класичних та сучасних наукових дослідженнях у галузі ігрової діяльності та є складовою частиною дисциплін циклу професійно-педагогічної підготовки. Її вивчення передбачає розвиток особистості з високим рівнем теоретичних і практичних знань, свідомості і культури. Освіта майбутніх бакалаврів у галузі дошкільної освіти як цілісне культурологічне явище, що включає процеси навчання, виховання, розвитку особистості, повинна спрямовуватися на вміння організовувати ігрову діяльність дітей дошкільного віку, як складову системи дошкільної освіти.

Мета курсу – формування професійної компетентності майбутніх фахівців в галузі дошкільної освіти, що ґрунтується на вивченні теоретико-методичних основ ігрової діяльності дітей дошкільного віку в умовах суспільного дошкільного виховання та сім'ї.

Завдання курсу:

теоретико-методологічні – є систематизація знань студентів про ігрову діяльність (гру); окреслення змісту ігрової діяльності у програмно-методичному забезпеченні дошкільної освіти;

методичні – оволодіння студентами методичними засадами педагогічного супроводу ігрової діяльності дітей дошкільного віку;

практичні – формування умінь доцільно використовувати методи і прийоми організації ігрової діяльності в освітньому просторі дошкільного навчального закладу.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти мають:

знати: відомості з історії гри; складові методології ігрової діяльності: принципи, теорії гри, об'єктивні закони і закономірності, концепції, підходи, категоріально-понятійний апарат, функції гри, структуру ігрової діяльності, класифікацію ігор; зміст ігрової діяльності у програмно-методичному забезпеченні дошкільної освіти; методичні засади педагогічного супроводу ігрової діяльності дітей дошкільного віку.

уміти: проектувати ігрову діяльність дітей дошкільного віку; використовуючи педагогічні методи і прийоми, які б сприяли засвоєнню теоретичних знань з теорії і методики ігрової діяльності дітей дошкільного віку, розвитку пізнавальних інтересів, формуванню необхідних професійних вмінь і навичок; здійснювати у процесі керівництва грою динамічну мобілізацію всіх її структурних на досягнення позитивного педагогічного результату; забезпечувати розвивально-виховне ігрове середовище у дошкільному навчальному закладі; будувати процес ігрової діяльності на рівнях «педагог – дитина», «педагог – батьки – дитина», «педагог – педагог».

Кількість годин, відведених навчальним планом на вивчення дисципліни, становить 108 год., із них 22 год. – лекції, 20 год. – семінарські заняття, 60 год. – самостійна робота, 6 год. – модульний контроль. Вивчення бакалаврами навчальної дисципліни «Теорія і методика ігрової діяльності» завершується складанням заліку.

І. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 0101 «Педагогічна освіта»	За вибором
Модулів – 3	Напрямок підготовки 6.010101 «Дошкільна освіта»	Рік підготовки:
Змістових модулів – 3		3-й; 4-й.
Загальна кількість годин – 108		Семестр
		5-й; 6-й, 7-й.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	Освітньо-кваліфікаційний рівень: «бакалавр»	Лекції
		22 год.
		Семінарські
		20 год.
		Самостійна робота
		60 год.
		Модульний контроль:
6 год.		
		Вид контролю: залік

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ п/п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин					
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Семінарських	МКР	Самостійна робота
Змістовий модуль I. МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ							
1.	Методологічні основи теорії ігрової діяльності дітей		4	2	2		6
2.	Структура ігрової діяльності дітей дошкільного віку		4	2	2		6
3-4.	Класифікація ігор дітей дошкільного віку		6	4	2		8
<i>Разом</i>		36		8	6	2	20
Змістовий модуль II. ОРГАНІЗАЦІЯ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ							
5	Сучасне нормативно-правове забезпечення ігрової діяльності дітей дошкільного віку складова дошкільної освіти		4	2	2		6
6-7.	Педагогічні умови організації ігрової діяльності дітей дошкільного віку		6	4	2		8
8	Організація ігрового простору		4	2	2		6
<i>Разом</i>		36		8	6	2	20
Змістовий модуль III. ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ							
9-10.	Педагогічний супровід творчих ігор дітей дошкільного віку		8	4	4		10
11.	Педагогічний супровід ігор за готовими правилами		6	2	4		10
<i>Разом</i>		36		6	8	2	20
<i>Разом за навчальним планом</i>		108		22	20	6	60

III. ПРОГРАМА

Змістовий модуль 1

МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ

Лекція 1. Методологічні основи теорії ігрової діяльності дітей (2год.)

Значення теорії ігрової діяльності дітей для дошкільної освіти. Сутність термінологічного словосполучення «теорія ігрової діяльності» Зміст поняття «методологія теорії ігрової діяльності». Визначення вихідних позицій теорії ігрової діяльності. Характеристика вихідних теорій сучасної наукової інтерпретації ігрової діяльності (Л.Артемова, Р. Жуковська, Т. Маркова, Н. Михайленко, Е.Костяшкін, Б.Кобзар, О.Огородніков, К.Агафонова, Л.Веденісова, Р.Зіміна, В.Чубенко та ін.). Принципи, об'єктивні закони і закономірності та наукові підходи в методологічному забезпеченні теорії ігрової діяльності. Категоріально-понятійний апарат теорії ігрової діяльності.

Ключові поняття теми: методологія ігрової діяльності, теорія ігрової діяльності, принципи, закони та закономірності.

Рекомендована література:

Основна: 2, 4

Додаткова: 3, 5, 6

Семінар 1. Становлення та розвиток гри в історії суспільства.

Лекція 2. Структура ігрової діяльності дітей дошкільного віку (2год.)

Основні складові педагогічної теорії ігрової діяльності дітей як системна цілісність. Структура ігрової діяльності дітей дошкільного віку. Характеристика структурних компонентів ігрової діяльності (мотиваційний, цільовий, змістовий, процесуально-операційний, контрольний-оцінний, результативний). Середовище як об'єктивна умова розгортання гри. Вплив середовища на гру. Функції ігрової діяльності. Характеристика тенденцій розвитку ігрової діяльності в онтогенезі. Об'єктивні закони та закономірності,

за якими розгортається гра. Критерії класифікації ігор дітей. Теорія ігрової діяльності дітей її прикладному педагогічному значенні.

Ключові поняття теми: структура ігрової діяльності, компоненти ігрової діяльності, ігрове середовище, функції гри, розвиток ігрової діяльності, закон соціальної обумовленості гри.

Рекомендована література:

Основна: 3, 4.

Додаткова: 3, 4.

Семінар 2. Структура ігрової діяльності дітей дошкільного віку.

Лекція 3-4. Класифікації ігор дітей дошкільного віку

Сутність *класифікації* ігор дітей дошкільного віку та її педагогічне значення. Проблема класифікації дитячих ігор в історії вітчизняної педагогіки. Структура гри як критеріальна основа класифікації ігор дітей. Поділ ігор дітей дошкільного віку на дві системоутворюючі групи. Особливості творчих ігор дітей. Якісна характеристика ігор за готовими правилами. Види творчих ігор. Видове розмаїття ігор за готовими правилами.

Ключові поняття теми: *класифікації* ігор дітей, структура гри як критерій класифікації, творчі ігри, ігри за готовими правилами.

Рекомендована література:

Основна: 1, 4.

Додаткова: 3, 5.

Семінар 3. Класифікація ігор дітей дошкільного віку як у психолого-педагогічна проблема.

Змістовий модуль 2

ОРГАНІЗАЦІЯ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Лекція 5. Сучасне нормативно-правове забезпечення ігрової діяльності дітей дошкільного віку (2 год.)

Вплив наукового потенціалу в Україні на створення низки освітніх програм для дошкільних навчальних закладів, у яких уже означено проблему ігрової діяльності дітей дошкільного віку.

Мета і завдання роботи дошкільних навчальних закладів у чинних програмах, які рекомендовано Міністерством освіти і науки України.

Аналіз нормативно-правових документів, що розкривають особливості організації ігрової діяльності дітей в різних вікових групах в умовах ДНЗ.

Ключові поняття теми: нормативно-правові документи, науковий потенціал.

Рекомендована література:

Основна: 4.

Додаткова: 4.

Семінар 4. Сучасне програмно-методичного забезпечення ігрової діяльності складова дошкільної освіти.

Лекція 6-7. Педагогічні умови організації ігрової діяльності дітей дошкільного віку (4 год.)

Психолого-педагогічна оцінка впливу ігрової діяльності на розвиток дітей дошкільного віку. Принципи організації ігрової діяльності дітей дошкільного віку.

Характеристика педагогічних умов, що впливають на розвиток ігрової діяльності дітей дошкільного віку. Взаємозв'язок педагогічних умов.

Ключові поняття теми: принципи, педагогічні умови, особливості ігрової діяльності.

Рекомендована література:

Основна: 1, 3.

Додаткова: 3, 4, 7.

Семінар 5. Ігри в структурі педагогічного процесу ДНЗ.

Лекція 8. Організація ігрового простору ДНЗ

Розвивально-виховне ігрове середовище ДНЗ. Педагогічна доцільність щодо створення розвивально-виховного ігрового середовища в дошкільному навчальному закладі. Ігровий простір ДНЗ, зміст та його складники.

Характеристика основних компонентів ігрового простору в різних вікових групах відповідно до чинних нормативно-правових документів.

Ключові поняття теми: ігровий простір, ігрові реквізити.

Рекомендована література:

Основна: 3, 4.

Додаткова: 2, 5, 7.

Семінар 6. Особливості створення ігрового середовища в різних вікових групах.

Змістовий модуль 3

ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Лекція 9-10. Педагогічний супровід творчих ігор дітей дошкільного віку

Особливості розвитку творчих ігор в дошкільному дитинстві. Педагогічний супровід творчих ігор дітей дошкільного віку. Система педагогічних методів і прийомів керівництва. Забезпечення продуктивного функціонування всіх структурних компонентів ігрової діяльності. Методика керівництва сюжетно-рольовими, театралізованими та конструктивно-

будівельними іграми дітей дошкільного віку.

Ключові поняття теми: творчі ігри, педагогічний супровід гри, методи і прийоми керівництва грою.

Рекомендована література:

Основна: 1, 3.

Додаткова: 1, 3, 7.

Семінар 7-8. Керівництво творчими іграми дітей в різних вікових групах

Лекція 11. Педагогічний супровід ігор за готовими правилами

Роль ігор з правилами в навчанні та вихованні дітей дошкільного віку. Особливості педагогічного супроводу ігор з правилами. Етапи засвоєння правил дітьми дошкільного віку. Методика керівництва дидактичними та рухливими іграми дітей дошкільного віку.

Ключові поняття теми: ігри за правилами, правила гри, методи і прийоми керівництва грою

Рекомендована література:

Основна: 1, 3.

Додаткова: 1, 3, 4.

Семінар 9-10. Керівництво іграми з правилами в різних вікових групах

IV. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ «ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

Разом: 108 год., із них 22 год. – лекції, 20 год. – семінарські заняття, 60 год. – самостійна робота, 6 год. – модульний контроль.

Модулі	Змістовий модуль I			Змістовий модуль II			Змістовий модуль III	
Назва Модуля	Методологічні засади ігрової діяльності дітей			Нормативно-правове забезпечення ігрової діяльності дітей дошкільного віку			Педагогічний супровід ігрової діяльності дітей дошкільного віку	
Кількість балів За модуль	72 бали			72 бали			102 бали	
Теми Лекцій	Методологічні основи теорії ігрової діяльності дітей 1 б.	Структура ігрової діяльності дітей дошкільного віку 1б.	Класифікація ігор дітей дошкільного віку 2 б.	Сучасне програмно-методичного забезпечення ігрової діяльності дітей дошкільного віку 1 б.	Педагогічні умови організації ігрової діяльності дітей дошкільного віку 2 б.	Організація ігрового простору ДНЗ 1 б.	Педагогічний супровід творчих ігор дітей дошкільного віку 2 б.	Педагогічний супровід ігор за готовими правилами 1 б.
Теми семінарських Занять	Становлення та розвиток гри в історії суспільства 11 б.	Структура ігрової діяльності дітей дошкільного віку. 11б.	Класифікація ігор дітей дошкільного віку як психолого-педагогічна проблема 11б.	Сучасне програмно-методичного забезпечення ігрової діяльності складова дошкільної освіти 11 б.	Ігри в структурі педагогічного процесу ДНЗ 11б.	Особливості створення ігрового середовища в різних вікових групах. 11б.	Керівництво творчими іграми дітей в різних вікових групах 22 б.	Керівництво іграми з правилами в різних вікових групах 22 б.
Самостійна робота	Табл. 6.1 (5 бал)	Табл. 6.1 (5 бал.)	Табл. 6.1 (10 бал.)	Табл. 6.1 (10 бал)	Табл. 6.1 (10 бал)		Табл. 6.1 (20 бал.)	Табл. 6.1 (10 бал.)
Види Поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)			Модульна контрольна робота 2 (25 балів)			Модульна контрольна робота 3 (25 балів)	
Підсумковий контроль	ЗАЛІК Максимальна кількість балів за семестри 226 (коефіцієнт – 2, 26) До розрахунку балів взято 6 семінарських заняття							

Розподіл балів, які отримують студенти з дисципліни

Разом: 108 год., із них 22 год. – лекції, 20 год. – семінарські заняття, 60 год. – самостійна робота, 6 год. – модульний контроль.

Поточне тестування та самостійна робота								Сума
Змістовий модуль 1. Методологічні засади ігрової діяльності дітей			Змістовий модуль 1. Нормативно-правове забезпечення ігрової діяльності дітей дошкільного віку			Змістовий модуль 1. Педагогічний супровід ігрової діяльності дітей дошкільного віку		
Т. 1.1.	Т.1.2.	Т.1.3. - 1.4	Т.2.1.	Т.2.2.	Т.2.3.	Т.3.1. -3.2	Т.3.3	100
17	17	23	22	17	17	44	33	
МКР №1 – 25 балів			МКР №2 – 25 балів			МКР № 3 – 25 балів		
Максимальна кількість балів за семестри 226 (коефіцієнт – 2, 26) До розрахунку балів взято 6 семінарських занять								

V. ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Змістовий модуль 1

МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ

Семінар 1. Становлення та розвиток гри в історії суспільства.

План заняття

1. Характеристика теорій розвитку ігрової діяльності.
2. Аналіз повідних наукових досліджень щодо розвитку ігрової діяльності дітей дошкільного віку.

Практична складова

Презентація проектів (стендових доповідей).

Рекомендована література:

Основна: 2, 4

Додаткова: 3, 5, 6

Семінар 2. Структура ігрової діяльності дітей дошкільного віку.

План заняття

1. Характеристика структури ігрової діяльності дітей як системного явища.

- Мотиваційний компонент гри.
- Особливості цільового компоненту ігрової діяльності.
- Змістовий (когнітивний) компонент ігрової діяльності.
- Характеристика процесуально-операційного компоненту.
- Контрольно-оцінний компонент гри.
- Результативний компонент ігрової діяльності.

Практична складова

Моделювання ігрових ситуацій відповідно до задової структури.

Рекомендована література:

Основна: 3, 4.

Додаткова: 3, 4.

Семінар 3. Класифікація ігор дітей дошкільного віку як у психолого-педагогічна проблема.

План заняття

1. Історичний досвід класифікації дитячих ігор
2. Характеристика основних класифікаційних груп дитячих ігор.

Практична складова

Вікторина «Знатоки ігор»

Рекомендована література:

Основна: 1, 4.

Додаткова: 3, 5.

Змістовий модуль 2

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Семінар 4. Сучасне програмно-методичного забезпечення ігрової діяльності складова дошкільної освіти.

План заняття

1. Аналіз змісту програмного забезпечення ігрової діяльності у чинних програмах ДНЗ України та назвати спільне й відмінне у ньому.

2. Аналіз сучасного методичного забезпечення ігрової діяльності в освітньому процесі ДНЗ (методичні посібники Л. Артемової, Т. Піроженко та ін.; аналіз змісту періодичних видань)..

Практична складова

Складання порівняльної таблиці за заданими параметрами.

Рекомендована література:

Основна: 4.

Додаткова: 4.

Семінар 5. Ігри в структурі педагогічного процесу ДНЗ.

План заняття

1. Гра в освітньому просторі ДНЗ.

2. Діагностика ігрових інтересів дітей дошкільного віку.

3.. Планування ігрової діяльності в ДНЗ.

Практична складова

Складання плану роботи збагачення ігрової діяльності дітей дошкільного віку.

Рекомендована література:

Основна: 1, 3.

Додаткова: 3, 4, 7.

Семінар 6. Особливості створення ігрового середовища в різних вікових групах.

План заняття

1. Характеристика вимог до організації ігрового простору
2. Презентація досвіду роботи сучасних ДНЗ в організації ігрового простору в різних вікових групах.

Практична складова

Моделювання ігрового середовища відповідно до заданих умов

Відвідування Київського музею іграшки.

Рекомендована література:

Основна: 3, 4.

Додаткова: 2, 5, 7.

Змістовий модуль 3
ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ
ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Семінар 7-8. Керівництво творчими іграми дітей в різних вікових групах

План заняття

1. Виникнення і розвиток гри в ранньому дитинстві.
2. Педагогічний супровід ігровою діяльністю дітей дошкільного віку:
  - 2.1. Методи і прийоми керівництва творчими іграми.
  - 2.2. Вплив спрямованості і керівництва творчими іграми на розвиток гри як діяльності, оволодіння способами побудови гри, формування особистості дитини, дитячого ігрового співтовариства.

Практична складова

Вирішення педагогічних ситуацій.

3. Розкриття особливостей педагогічного супроводу творчих ігор:

- сюжетно-рольові ігри
- театралізовані ігри
- конструктивно-удівельні ігри

Практична складова

Моделювання ігрових ситуацій.

Рекомендована література:

Основна: 1, 2, 3.

Додаткова: 1, 3, 7.

Семінар 9-10. Керівництво іграми з правилами в різних вікових групах

План заняття

1. Характеристика ігор за правилами
2. Методика організації ігор за правилами в різних вікових групах

Практична складова

Моделювання ігрових ситуацій.

Вирішення педагогічних ситуацій.

Рекомендована література:

Основна: 1, 3.

Додаткова: 1, 3, 4

VI. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Змістовий модуль 1

МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ

Тема 1. Методологічні основи теорії ігрової діяльності дітей

Тема 2. Характеристика основних компонентів ігрової діяльності дітей

Розробити схему, що ілюструє становленн ігрової діяльності на різних етапах розвитку суспільства.

Тема 3-4. Класифікації ігор дітей дошкільного віку

Скласти картотеку ігор відповідно до обраної класифікації (не менше 10 ігор).

Змістовий модуль 2

ПРОГРАМНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Тема 5. Сучасне програмно-методичне забезпечення ігрової діяльності дітей дошкільного віку

Скласти презентацію програми або методичного посібника присвячених організації ігрової діяльності дітей дошкільного віку (2015-2016 роки видання)

Тема 6-7. Педагогічні умови організації ігрової діяльності дітей дошкільного віку

Дібрати дві діагностики ігрових інтересів або ігрових умінь дітей дошкільного віку. Під час практики продіагностувати трьох дітей та обробити результати.

Тема 8. Організація ігрового простору ДНЗ

Розробити модель ігрового простору. (Вік дітей за вибором).

Змістовий модуль 3**ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ
ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ****Тема 9-10. Педагогічний супровід творчих ігор дітей дошкільного віку**

Розробити карту розгортання сюжетно-рольової гри. Скласти план роботи зі збагачення ігрової діяльності зв запропонованим напрямом.

Тема 11. Педагогічний супровід ігор за готовими правилами

Розробити конспект ознайомлення дітей з новою дидактичною або рухливою грою.

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ БАКАЛАВРА

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
Змістовий модуль 1 МЕТОДОЛОГО-ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ			
Тема 1. Методологічні основи теорії ігрової діяльності дітей (6 год.)	Семінарське заняття, модульний контроль	5	
Тема 2. Структура ігрової діяльності дітей дошкільного віку (6 год.)	Семінарське заняття, модульний контроль	5	
Тема 3-4. Класифікація ігор дітей дошкільного віку (8 год.)	Семінарське заняття, модульний контроль	10	
Змістовий модуль 2 ПРОГРАМНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ			
Тема 5. Сучасне програмно-методичне забезпечення ігрової діяльності дітей дошкільного віку (6 год.)	Семінарське заняття, модульний контроль	10	
Тема 6-7. Педагогічні умови організації ігрової діяльності дітей дошкільного віку (8 год.)	Семінарське заняття, модульний контроль	10	
Тема 8. Організація ігрового простору ДНЗ (6 год.)	Семінарське заняття, модульний контроль		
Змістовий модуль 3 ОРГАНІЗАЦІЯ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ			
Тема 9-10. Педагогічний супровід творчих ігор дітей дошкільного віку (10 год.)	Семінарське заняття, модульний контроль	20	
Тема 11. Педагогічний супровід ігор з готовими правилами (10 год.)	Семінарське заняття, модульний контроль	10	
<i>Разом: 60 год.</i>	Семінарське заняття, модульний контроль	<i>Разом: 70 балів</i>	

VII. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальні досягнення спеціалістів, магістрів із дисципліни «Теорія і методика ігрової діяльності дітей дошкільного віку» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти (п. IV), де зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у табл. 8.1, табл. 8.2.

Таблиця 8.1

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю за 5-6; 7 семестри

№ п/п	Вид діяльності	Максимальна кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього
1.	Відвідування лекцій	1	11	11
2.	Відвідування семінарських Занять	1	10	10
3.	Виконання домашнього завдання	6×5 4×10	10	70
4.	Робота на семінарському занятті	10	6	60
5.	Модульна контрольна робота	25	3	75

Максимальна кількість балів 226

Дисципліна з заліком $226:100=2,26$; Студент набрав 226 бали; Розрахунок $258: 2,56 = 100$ балів; Оцінка за шкалою: А.

У процесі оцінювання навчальних досягнень спеціалістів застосовуються такі методи:

- **Методи усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, екзамен.
- **Методи письмового контролю:** модульне письмове тестування; підсумкове письмове тестування, звіт, есе.
- **Комп’ютерного контролю:** тестові програми.
- **Методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Таблиця 8.2

Порядок переведення рейтингових показників успішності у європейські оцінки ECTS

Підсумкова кількість балів (max – 100)	Оцінка за 4-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS
1 – 34	«незадовільно» (з обов’язковим повторним курсом)	F
35 – 59	«незадовільно» (з можливістю повторного складання)	FX
60 – 74	«задовільно»	ED
75 – 89	«добре»	CB
90 – 100	«відмінно»	A

Загальні критерії оцінювання успішності студентів, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано у табл. 8.3

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень бакаларів

Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	Ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
«добре»	Ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.
«задовільно»	Ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.
«незадовільно»	Виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення ВНЗ без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

Кожний модуль включає бали за поточну роботу бакалавра на семінарських, практичних заняттях, виконання самостійної роботи, модульну контрольну роботу.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань.

Модульний контроль знань спеціалістів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

У табл. 8.4 представлено розподіл балів, що присвоюються бакалаврам упродовж вивчення дисципліни «Теорія і методика ігрової діяльності дітей дошкільного віку».

Таблиця 8.4

МОДУЛІ								Модульні контрольні роботи ЗМ 1, ЗМ 2, ЗМ 3.	ПМК
Змістовий модуль 1 (семінарське заняття, самостійна робота)			Змістовий модуль 2 (семінарське заняття, самостійна робота)			Змістовий модуль 3 (семінарське заняття, самостійна робота)			
Т 1	Т 2	Т 3-4	Т 5	Т 6-7	Т 8	Т 9-10	Т 11		
17	17	23	22	23	12	44	33	75	

Разом: 256 балів

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання; творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

VIII. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

- *Словесні*: лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація), семінари, пояснення, розповідь, бесіда.
- *Наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація.
- *Практичні*: вправи.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

IX. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

- опорні конспекти лекцій;
- робоча навчальна програма;
- збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів.

X. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література:

1. Гра дошкільника: теорія і практика. Дайджест 5 / Упор. Г. І. Григоренко. – Запоріжжя ТОВ «ЛІПС», 2007. – 196 с.
2. Кудикіна Н.В. Теорія ігрової діяльності: моногр. / Н.В. Кудикіна. – К.: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2012. – 236 с.
3. Організація ігрової діяльності дітей дошкільного віку / 2-ге вид., зі зм. та доп. / авт.-упор. А. П. Бурова. – Тернопіль: Мандрівець, 2013. – 296 с.
4. Павелків Р. В. Гра як провідна діяльність дітей дошкільного віку // Дитяча психологія : навч. посіб. / Р. В. Павелків, О. П. Цигипало. - К. : Академвидав, 2011. – 373 с.

Додаткова література:

1. Гончаренко А. М. Граємо разом – з іграшками та без них / А. М. Гончаренко // Дошкільне виховання. –2014. – № 2. – С. 10-12.
2. Ігрова діяльність у дошкільній освіті п'ятирічних дітей (педагогічний супровід до програми «Дитина») : навч.-метод. посіб. / [Г.В. Беленька та ін. ; за заг. ред. Н.В. Кудикіної] ; Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, Пед. ін-т. – К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2013. – 219 с. – Бібліогр. в кінці розд. – 230 с.
3. Кудикіна, Н. В. Теоретико-методичні засади організації ігрової діяльності [Текст] / Н.В. Кудикіна // Організація дитячої ігрової діяльності в контексті наступності дошкільної і початкової освіти : навч.-метод. посіб. / за ред. Г.С. Тарасенко. – К. : ВД «Слово», 2010. – 320 с.
4. Організація дитячої ігрової діяльності в контексті наступності дошкільної та початкової освіти. Навчально-методичний посібник / За ред. Г. С. Тарасенко. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2010. – 320 с.
5. Поніманська, Т.І. Дошкільна педагогіка [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Тамара Іллівна Поніманська. – К. : Академвидав, 2004. – 456 с.
6. Шуть М. Школа ігромайстерності. – К.: Вид. дім «Шкіл. світ»: Вид. Л. Галіцина, 2006. – 128 с.

Робоча програма навчального курсу
«ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

Стаєнна Олена Олександрівна, кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри дошкільної освіти

Б 72. Теорія і методика ігрової діяльності. Програма навчальної дисципліни / Укладач: Стаєнна О. О. – К.: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2016. – 30 с.